

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

Az ellenség zsoldjában

Állva sem árthatna többet a magyarságnak a nemzetgyűlés ellenzéke, mint amennyire ártalmas eddigi viselkedése. Nem csak azt erősítgetik, hogy itt nincs jogrend, amit ellenségeink aztán arra akarnak ürügyül felhasználni, hogy belső ügyeinkbe beavatkozzanak s végül a sóvárgott végleges feldarabolást is megejtthessék, — hanem egyik-másik elrugaskodott „magyar” mentséget keres és lel azokra a jogtalanságokra is, amelyek ezek a rablók a magyarsággal szemben lépten-nyomon elkövetnek...

A legnagyobb megdöbbenést keltette minden jóra való magyar lelkében az az újabb gazság, mellyel a szerbek, minden emberiséget, nemzetközi jogot, békeszerződést, nemzeti kisebbségek védelméről szóló megállapodást lábbal tiporva, az általuk bitorolt területről százával toloncolták ki a magyarokat, kiknek apái ott ezer éven át éltek. Aljas gaztettükre hazug ürügyül valami szerb alkonzul ellen elkövetett bántalmat hangoztattak, hogy a világ előtt némileg igazolják menthetetlen eljárásukat.

És mikor minden igaz magyar keze ökölbe szorul véreivel szemben elkövetett ez újabb lelketlen gazság hírére, akad a magyar törvényhozában hang, mely a latrok alávalóságát mentegeti. Akadt hang, mely arról beszélt, hogy a magyarok viselkedése „kényszerítette” a szerbeket erre a „megtorlásra”. S ezzel mintegy biztatja is őket arra, hogy csak folytassák gyalázatos elnyomó politikájukat, hiszen jogos alapon állanak.

Örökössük meg Drózdly Győző képviselő ur nevét, mert ővé az a szomorú kétes dicsőség, hogy újabb fegyvert adott ellenségeink kezébe az ellenünk folytatott irtóháborúban. Ő volt az, aki a nemzetgyűlésen felolvasott egy levelet, melyet állítólag egy magyar irtóhoz, állítólag a szerb megszállt területről. Ez a levél arról kesereg, hogy a szerb konzul megsértőinek, ezeknek a „bőrűnkre politizáló és randalirozó elemeknek disznóságaiért” nem adott elégtételt a magyar kormány. Helyesen mondta a nemzetgyűlés nagy többsége, hogy így csak az ellenségtől lefizetett magyar írhat. Ki is derült aztán a vallatásnál, hogy ez az u. n. „magyar” a Spatic Valiszlav zengzetes szittyá névre hallgat.

Ezek után egy cseppet se csodálkozhatunk azon, hogy a t. honatyá jónak látta kinyilatkoztatni, hogy az ő nevét y-nal kell írni, így: Drózdly, mert az nem magyar név, hanem szláv.

Csak azt nem értjük, mit keres ez az ur a magyar törvényhozás termében? Mért nem megy szláv

testvéreikhez? Ha legutóbbi beszédjét a szerb parlamentben mondta volna el, még babért is szerezhetett volna vele. Itt a magyar törvényhozában azonban csak a legnagyobb felháborodást és megbotránkozást.

A kommunista indulót énekelték Budapesten

[Karhatalommal oszlatták szét a tüntetőket]

Élénken tiltakoznak a szociáldemokraták az ellen, hogy őket a kommunistákkal egyforma megítélés alá vonják. Nem vállalják a felelősséget azokért az alávaló bűnökért, amelyeket a kommunisták elkövettek és ezért a szerencsétlenségért, melybe azok az országot döntözték, Hangoztatják, hogy nem azonosítják magukat a kommunistákkal és sorozatos büntetéseikkel. Megis tagadhatatlan, hogy a zsidó szellemű vezénylet és irányítás alatt álló szociáldemokrácia közelebb érzi magát a szintén zsidók által vezetett kommunista táborhoz, mint akár a keresztyénszociálistákhoz vagy bármelyik polgári párthoz.

Néha, de csak nagyritkán hallunk tőlük elitől vagy csak rosszaló szót is a kommunistákról; inkább csak taktikájukat hibáztatják. Azt is gyakran hallani szociáldemokrata oldalról, hogy elvben és a végcél tekintetében egyeznek a kommunistákkal, de az időpont és a haramodor kérdésében választja el elmentét őket egymástól.

Sajnálatos, hogy szociáldemokrata gyűléssel kapcsolatban hangozott fel Pesten ismét a kommunisták internacionáléja. Érthető érdeklődéssel várjuk, lesz-e hajlandóság a szociáldemokratákban arra, hogy a vörös rém újra való feltűnése ellenében s az abban rejlő veszéllyel szemben latba vessék szervezett erejüket?

A kormányhatalomtól mindenesetre elvárjuk, hogy minden intézkedést haladéktalanul megtesz a veszedelmek csirájában való erőyes elfojtására.

Bethlen és Gömbös Héjjasról

Budapest, július 14. A parlament folyosóján ma az érdeklődés homlokterében Héjjas Ivánnak az ÉME tegnapi esti kerületközi gyűlésén mondott beszéde s az ezzel kapcsolatban kiadott mai nyilatkozata állott. A délelőtti órákban az a hír terjedt el, hogy a miniszterelnök nyilatkozatát fog tenni ezzel kapcsolatban a Ház előtt, ez azonban nem bizonyult valósnak.

Bethlen gróf miniszterelnök Héjjas Iván nyilatkozatáról a következőket mondotta:

— Nem tilthatom meg a virágoknak, hogy viragozzék. Ilyen nyilatkozatok miatt ügyészileg eljárni le-

hetellen. Ha azt ismételte volna, amit annakidején mondott, akkor volna alapja annak, hogy az ügyész eljárjon.

Tudósításunk itt következők:

Budapest, július 14. (MOT) Ma délután a szociáldemokrata párt a Thököly-ut 50 számú házban ülést tartott a drágaság és okai, valamint annak orvoslása tárgyában. Az ülésen Jászai Samu elnököt, Propper Sándor és Farkas István nemzetgyűlési képviselők mondtak nagyobb beszédet, amely után a gyűlés határozatilag kimondotta, hogy a határozati javaslatban lefektetett kívánságoknak érvényt szereznek, a drágaság esökkenése érdekében minden lehető elkövetnek és amennyiben előterjesztéseiket sem a kormány sem a munkaadók nem vennék figyelembe, a párt minden erejével a bérviszonyok javítására fog törekedni. Ebben a tekintetben az érdekelte szervezetek a parlamenti frakciót a legmesszebbmenő módon támogatni fogják.

A gyűlés befejezése után a tömeg nem oszlott szét és az Internacionál-t kezdte énekelni. A hatósági biztos felszólítására ezt abbahagyva, a Marseilles-t énekelte a Baross-tér felé vonult. Végül is a Baross-téren összeverődött tömeget gyalogos és lovas rendőröknek kellett szétoszlaltatni.

Közben a tüntetők mintegy háromszáz főnyi csoportja újra összeverődve a „Népszava” szerkesztősége elé vonult, ott a szociáldemokráciát éltette és a Marseilles-t énekelte. Itt is karhatalomnak kellett a tömeget szétoszlaltatni. Közben az ellenszegülőket: Németh Miklós cipészegédet és Mustó József munkást a főkapitányságon előállították.

— A nyilatkozattal kapcsolatban most bátran mondhatja Héjjas, hogy ő nem úgy értette a nyilatkozatot, amilyen értelmet szavainak imputálnak. Semmi alapja sincs annak, hogy ezzel a nyilatkozattal kapcsolatban az ügyész eljárjon. Aki azonban olyat tesz, vagy hirdeti, ami a társadalmi rend és közrend ellen irányul, — legyen az bárki — a legnagyobb szigorral fogunk eljárni ellene úgy a jelenben, mint a múltban.

Ellenzéki félremagyarázás

Nyilatkozott az ügyről a Ház folyosóján Gömbös Gyula is, aki kijelentette, hogy a kérdésben már Héjjas maga is nyilatkozott, mert szavait teljesen félreértették. Gömbös a maga részéről kijelentette, hogy meg van győződve arról, hogy Héjjasnak eddigi összes nyilatkozatait politikai ellenfelei félremagyarázzák.

Meggyőződése, hogy Héjjas a jelenlegi törvényes állapotnak rendíthetetlen híve és összes kijelentései vagy pedig a forradalmi időkre vonatkoznak, vagy pedig a jövőre, ami az ő tételődéseiben úgy tűnik fel előtte, mintha aknamunka folyónék, amely a nemzeti állam ellen irányul és szembefordul a jelenlegi törvényes renddel. Ez ellen szólnak Héjjas szavai, nem pedig úgy, amint ellenfelei magyarázni szeretnék, a jelenlegi rend ellen.

Héjjas Iván különben az ügyben maga is nyilatkozott nyílt levél formájában, mely a következőképen hangzik:

Nyílt levél

Legutóbbi nyilatkozatom és az Ébredők Egyesületében mondott beszédem körül felesleges módon vita támadt azokkal, akik rosszhiszeműen állítják be cselekedeteimet és szavaimat.

Nem polemizálok. Azokat, akik nyilván félreértettek, kötelességem felvilágosítani. Már Kecskeméten mondtam, hogy meghajtom fejem a törvényes rend előtt. Ezt állítom ma is, de mégis szembe fogok szállni mindazokkal, akik a rendet fel akarják borítani és baloldali irányzatot kívánnak meghonosítani.

Nyilatkozataim tehát, értsenek meg végrevalahára, ilyen értelemben magyarázandók és ez ellen talán millió fajtestvéremnek nem lesz és nem lehet kifogása.

Héjjas Iván.

A belügyminiszter nyilatkozata

A Házban is sokat tárgyalták az ügyet és különféle képen kommentálták Héjjas ismeretes beszédét és nyilatkozatát. Megállapítható azonban, hogy különösebb jelentőséget nem tulajdonítottak neki, különösen nem a kormánypárton, ahol a képviselők teljesen azonosították magukat Bethlen gróf miniszterelnök és Gömbös ügyvezető alelnök nyilatkozataival.

Rakovszky Iván belügyminiszter a parlament folyosóján kijelentette, hogy hivatalos tudomása nincs még a gyűlés lefolyásáról, de minden eszközzel rajta lesz, hogy az országra nézve esetleg ártalmas megnyilatkozások ne történjenek.

Rassai interpellál

Az ügyel kapcsolatosan csak a szélső baloldalon volt nagyobb vigalom s ennek eredménye az lett, hogy Rassai Károly a Ház holnapi ülésén interpellációt szándékozik mondani.

Az interpellációk száma ezzel tizenegyre növekedett. Lehetséges, hogy az interpellációra maga a miniszterelnök fog válaszolni, amennyiben a belügyminiszter holnap nem lesz Budapesten. De az sincs kizárva, hogy a választ a belügyminiszter egy későbbi időpontban adja meg, amikor a gyűlésről szóló hivatalos jelentés már a kormány rendelkezésére fog állni.

Az ellenzék műfelháborodása

Héjjas nyilatkozatát radikális oldalról ismét műfelháborodásra használták fel és a nyilatkozat érdemének elcsavarásával ismét jogrendi sérelmet igyekeznek kovácsolni: az ellenzék pedig a „fenyegetett jogrend” védelmére sorakozik.

Rassai interpellációját a „közbiztonságot veszélyeztető egyes aggasztó jelenségek” tárgyában szándékozik bejegyezni és az ellenzék nagy vihart akar rendezni. Ezzel természetesen újabb tápot ad az emigránsoknak, hogy a magyarországi állapotokról való rágalmakat szaporítsák.

Az egységes párt körében tulnyomó részben azonnal hangoztatják, hogy Héjjas nyilatkozatának alaphangja csak a baloldali radikálisok mozgolódása ellen irányul. A veres székfűsök megjelenése, az emigránsok visszakivánczozása, az októbriák és Károlyi csatlósainak jelentkezése, akik ott akarják folytatni, ahol a forradalom idején elhagyták, a lappangó veres veszedelem és a nemzetrontó elemek új életre kelése természetesen kiváltja az intranzigenskeresztlyén elemekből a visszahatást.

Héjjas beszéde tulajdonképpen nem volt más, mint ezeknek az elemeknek szánt figyelmeztetés, akik általában a politikai gyújtogatás eszközeihez nyulnak.

Az obstrukció és a Ház munkarendje

Az indeminálás vitája az obstrukció jellegét ölti magára. Az ellenzék majdnem valamennyi tagja fel van iratkozva szólásra és különösen a szocialisták nagy beszédek elmondására készültek fel. Nyilvánvaló, hogy az ellenzék szándékosan nyújtja az indeminálás és a nyári szünetet kívánja lehetetlenné tenni, hogy a polgári ellenzék is ily módon hangolja a kormány ellen. Épen ezért a kormány pártján erősen követelik a 8 órás ülések megtartását, mert ilyen uton vélik az obstrukciót megszüntethetőnek. A kérdéssel egyébként a ma délután tartandó minisztertanács foglalkozni fog, amely valószínűleg szintén a 8 órás ülések megtartása mellett fog dönteni.

A pénzügyminiszter azt kívánja, hogy az adójavaslatok tárgyalásának előbb, mert az államkasszára nézve naponta sok milliós veszteséget jelent, ha a főrendiházi javaslat politikai vitája következnék be, mert ekkor a javaslat hátrányt szenvedne. Panaszkodik a pénzügyminiszter már most is amiatt, hogy az adójavaslat nem tárgyalható. Ez naponta súlyos milliókba kerül az országnak és az ellenzék mesterséges vitája egyenesen kifosztása az államkasszájának. A főrendiházi javaslat tekintetében beavatott politikusok körében azt hiszik, hogy a főrendiházi javaslatot benyújtják a nyári szünet előtt, tárgyalására azonban csak az őszi ülésszakon kerül a sor. Ezzel szemben az adójavaslatokat a nyári szünet előtt még letárgyalják. A minisztertanács ma délután fog foglalkozni a pénzügyminiszter adójavaslatával, amelyek közül legfontosabb a földadó emelésére vonatkozó javaslat.

Az indeminálás vitájának elnyúlása előtérbe hozta a nyolc órás üléseket és nem lehetetlen, hogy a jövő héten be is nyújtják az erre vonatkozó indítványt.

A vita tempójának gyorsulására egyelőre nincs remény, pedig a kormány a nyári szünet előtt még néhány fontos adójavaslatot is le akar tárgyalatni s ezért merült fel a nyolcórás ülések szükségessége.

Az indeminálás vitát ma különben megszakította nagyvártói Szabó István földművelésügyi miniszter személyes természetű beszéde, aki arra a támadásokra felelt meg erőlesen, amelyekben őt Andrassy gróf legutóbbi beszéde alkalmával részestette. A miniszter beszédét különösen Andrassy gróf környezete hallgatta rendkívül idegesen és megállapítható, hogy nagyvártói Szabó sikeresen visszaverte Andrassynek minden támadását.

Szabadkőművese a Házban

Feltűnt ma a Házban, hogy megjelent a parlament épületében a magyar szabadkőművesek két vezetője. Ehhez egyesek azt a kombinációt fűzték, hogy a szabadkőművesek az ellenük indított vizsgálat lefolytatásának megsürgetésére jelentek meg a belügyminiszternél.

A belügyminiszter azonban kijelentette a hozzá ily irányban intézett kérdésekre, hogy ebben az ügyben ő senkivel nem tárgyal.

Az egyik ma reggeli lap azt a

hírt hozta, hogy a kormány a Pallas részvénytársaság bevonásával új bankjegynyomdát szándékozik felállítani.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy ezzel a kérdéssel az utóbbi hetekben egyáltalán nem foglalkozott s a hírek félhivatalos cáfolata később meg is jelent.

A nyiregyházi mandátum

A nyiregyházi mandátum sorsáról is sokat beszéltek ma a politikai körökben.

A demokraták jelöltje, Bródi Ernő már le is tett arról a szándékáról, hogy fellép, Rassaiék azonban biznak jelöltjükben, Lotinák Pálban. Ezzel szemben a szaboiási képviselők, különösen Erdőhegyi és Nánassy, akik jól ismerik a néphangulatot, abszolút bizonyosra veszik, hogy Rakovszky Iván belügyminisztert megfogják választani. A belügyminiszter holnapután utazik kerületébe, hogy összeköttetésbe lépjen választóival; programbeszédét egy későbbi időpontban fogja megtartani.

Küldöttség a miniszterelnöknel

A Ház mai ülése alatt a miniszterelnöknel Rákoshegy küldöttsége jelent meg és azt kérte, hogy Rákoshegy vétessék ki a lakásrendelet azon intézkedése alól, mely a kétezzer lakoson alóli községekben visszaállítja a szabadforgalmat.

Rákoshegyben ugyanis rendkívül sok hivatalnok lakik és ezeket existenciájukban támadná meg a rendelkezés. A miniszterelnök megnyugtató választ adott a küldöttségnek.

Minisztertanács

Ma este a kormány tagjai minisztertanácsra gyűltek össze, amelyen az adójavaslatok, elsősorban a földadó, aztán a kereseti, jövedelmi, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója és a házadó kerültek tárgyalás alá, melyeket Kállay Tibor a Hegedűs-féle adókoncepcióból vett át. A minisztertanácsban szóba került a lakásrendelet is, amely a szombati nap folyamán fog megjelenni.

Merénylet Poincaré ellen

Bécs, július 14. A Neue Freie Presse párisi távirata szerint ma délelőtt, amikor Poincaré miniszterelnök egy ünnepélyről visszatért, a kíséretében lévő Nautin rendőrfőparancsnok kocsjára egy ismeretlen egyén három lövést tett. [A tettest sikerült elfogni. Vallatása során beismerte, hogy az volt a szándéka, hogy Poincaré miniszterelnököt megölje.

Páris, jul. 14. Amidőn a hivatalos személyiségek kocsjai a Long Chamh mellett tartott csapatszemléről visszatérőben voltak, egy negyed 11 órakor az Avenue de Marigny de Champs Elisée sarkára értek.

Ekkor egy ember a rendőrprefektusnak a Millerand elnök autója előtt haladó autója irányában két revolverlövést tett. A tömeg azonnal a merénylőre vetette magát, de a rendőrség közbelépett. [A tömeg ezután az elnök autója felé fordult, ezt kiáltva fel: Ne menjen tovább, lőnek!

Millerand, aki a merénylőt észre sem vette, parancsot adott az ut folytatására és amikor az Elisere megérkezett és a merénylőtől értesítették, szívélyes szavakkal szerencsét kívánt a prefektusnak. A prefektus köszönetet mondott az elnöknek és azt mondotta, hogy most esett keresztül a tűzkeresztségen.

A merénylőt a rendőrségre vitték és akkor bevallotta, hogy Bouvet Gusztávnak hívják. Bouvet 20 éves autógyári rajzoló, ismert anarchista és kommunista ifjuság volt titkára. Már kétszer büntetve volt. Állítólag azért lőtt az autóra, mert a közfigyelmet a proletáriátus helyzetére akarta terelni.

Páris, jul. 14. (A Hajdúföld bécsi tudósítójának telefonjelentése.) [A rendőrség jelentése szerint a merénylet elkövetője Valdin 24 éves anarchista, aki kihallgatása során azt mondotta, hogy sem Poincarét, sem mást nem akart meggyilkolni, csak demonstrálni akarta, hogy mi-

lyen helyzetben van a proletáriátus. Ez a vallomás azonban annál kevésbé helytálló, mert Naldinnél 2 revolvert és 25 töltényt találtak, ami ezt bizonyítja, hogy szándéka komoly volt.

A lövések megsebesítettek egy asszonyt és a merénylőt a rendőrök csak nagynehezen tudták megmenteni a megliáncolás elől a tömeg kezéből, úgy hogy kocsiába ültették és gyorsan elbegtak vele.

Paris, július 14. (Havas) A merénylő anarchista propaganda és erőszakos cselekedetei miatt már egy évi fogház büntetést szenvedett. Azt állítja, hogy rálőtt ugyan az elnök kocsjára, de senkit sem akart megölni.

Arab szabadságharc

Berlin, jul. 14. Kairói jelentés szerint Transjordaniában az arabok tüntetéseket rendeztek a palesztinai angol protektorátus ellen. A jelentés arról is beszámol, hogy Palesztinában kimondották az általános sztrajkot. (MTL.)

Hébelt Ede fegyelmeje

Miskolc, július 14. A miskolci evangélikus egyház törvénytseke ma délelőtt tárgyalta Hébelt Ede dr miskolci jogakadémiai tanár, nemzetgyűlési szocialdemokrata képviselő fegyelmi ügyét. Az eljárás alapját a következő vádpontok képezték:

Az egyház püspöke 1919 ben fegyelmi eljárást indított Hébelt Ede dr ellen. Hébelt a Károlyi forradalom tagja volt az eperjesi nemzeti tanácsnak és ott esküt tett arra, hogy radikális irányban fogja a város ügyeit vezetni.

Ugyanez évben Budapesten vállalta az ugynevezett munkaségyetem megszervezését, amelynek azután tanára is lett. A kommunizmus alatt ezen állását megtartotta, holott egyházi hatóságától sem szabadságot, sem felmentést nem nyert jogakadémiai tanársága alól. Az egyetemen vállalt állásától a kultuszminiszter mentette föl 1919 augusztusában. Végül a kommunizmus bukása után vállalta Vantus Károly népbiztos védelmét, amikor a tíz népbiztos ellen folyt a bűnpör s Vantus tevékenységét nem büntetendő cselekménynek minősítette.

Elnök megállapítja, hogy a panaszlott, bár többször megidéztek, nem jelent meg a törvénytseke előtt. Majd felolvassa Hébelt levelét, amelyben kijelenti, hogy mentelmi joga nem ad neki módot arra, hogy az egyházi törvénytseke előtt megjelenhessen.

Ladányt védő méltányossági szempontból kéri a tárgyalás elhalasztását, mert a reá nézve nagy erkölcsi jelentőségű ügyben személyesen kellene megjelennie, de azt képviselői immunitására hivatkozva nem tehetette meg.

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza, amely után az elnök kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint bár a törvény jogot ad arra, hogy Hébelt Ede dr panaszlott jelenléte nélkül is megtartsa a tárgyalást, azonban figyelembevéve a vádlottnak jóhiszeműségét a képviselői immunitás félreértelmezése körül, a tárgyalást elnapolja.

Írógép,

sokszorosító és egyéb
kellékek, írószerek leg-
olcsóbban

özv. **Árdó Miklósné**

gyári raktárában ::
Simonffy-utca 2. a.
Telefon: 1353 szám.

Nagyatádi Szabó megfelel Andrásynak

Budapest, július 14. A nemzetgyűlés mai ülését 10 óra után nyitotta meg Gál Gaszton elnök. Bemutatja az Orvos Szövetségnek kérvényét, amelyben orvosi kamara felállítását sürgeti. Utána napirend szerint az indemnitás tárgyalására térnek át.

Lukács György: A nemzet képviselőinek sohasem szabad figyelmen kívül hagyni azt a konkrét világhelyzetet, amelyben a nemzet van.

Ne hagyjuk figyelmen kívül, ami körülöttünk történik és ne tekintsük izolált szigetnek ezt a hazát. Nekünk belső ügyeink intézésénél is

figyelemmel kell kifelé tekinteni. Végzetes hibának tartanám, — ha az indemnitási vita nem maradna a megengedett parlamenti viták keretein belül, hanem szertelenkedéssé fajulna. Az *obstrukció mindenkor a legveszedelmesebb kinövésé volt a parlamentarizmusnak, soha azonban olyan veszélyes nem volt, mint ma, amikor egész Európa figyel re nek, vajjon a konszolidáció útjára térünk-e át, vagy sem?*

Felkiáltások az ellenzéken: Nincsen obstrukció.

Felkiáltások a kormánypártion: Mégis öt óra hosszat beszélnek.

Térjünk át a buzavallatára

Lukács György: Foglalkozik ezután a mezőgazdasági föbtermelésnek kérdésével. Nekünk kötelességünk, hogy a mezőgazdasági nyersanyagot itthon a magunk körében dolgozzuk fel. A földbirtokreformot becsületesen kell végrehajtani.

A föbtermeléshez elsősorban tudásra és tőkére van szükség. Azokat a kisembereket, akik most földhöz jutottak, az okszerű mezőgazdálkodás minden tudnivalójára ki kell oktatni.

Ez nemzeti jelentőségű kérdés. (Ugy van, ugy van.) Miután a korona vásárlási ereje napról-napra változik, a kisgazda nem mer ilyen hitelt igénybevenni, mert nem tudja,

hogy tíz-husz év múlva képes lesz-e visszafizetni. Ezért **állandó értékre kellene áttérni és ilyen buza, amely a föld hozamával arányban áll.**

A magyar tragédia legfájdalmasabb sebé az, hogy honfitársaink millióit alacsonyabb kulturájú népeknek vetették alá és arra kényszerítik, hogy sokkal alacsonyabb kulturájú népek színvonalára süllyedjenek. Még a közvéleménynek az a higgadt, megértő része is, amely soha nem zárkózott el a szocializmus üdvös tana elől, megdöbben a szocialdemokrata párt azon eljárásán, amelyet a diktatúra idején folytatott, amikor teljesen azonosította magát a bolsevizmussal.

A szocialdemokrata párt és a bolsevizmus

Sziló József: Nem igaz! Ellenkezik a történelmi igazsággal. (Derült ség a többégi pártion.)

Lukács György: Tudom, hogy volt a pártnak és a munkásságnak egy töredéke, (Közbekiáltások: Nagy része!), amely vagy kifejezetten, vagy hallgatólágg állást foglalt a kommunizmus ellen. Maga a párt azonban elkövette a botlást, amelyért lakolnia kellett és lakolt is. Nagyon fontos a munkásjóléti intézmények felépítése, mert ezek biztosítékai annak, hogy a munkásság a többi

társadalmi rétegekhez vonzódnai fog, hogy testvéreit látja a polgároknak és nem fog államot alkotni az álamban.

— Az embergazdálkodás politikájának helyes alapjait végre le kell fektetni. Hozzá kell fogunk a gyermekégszégügy megalapozásához, mert nemzetünk jövője a gyermek. (Zajos helyeslés a Ház minden oldalán.) A nép javára szolgáló előnyök és reformok útjára kell lépni. (Helyeslés a kormánypártion.) A költségvetést elfogadják. (Eljenzés.)

Nagyatádi Szabó a politikai multjáról

Ezután nagyatádi Szabó István földmivelségi miniszter állott fel szólásra, aki Lukács György szépen át gondolt, okos beszédével szemben utalt Horváth Zoltán tegnapi üres s céltalan beszédére. A tegnapi beszéd nem szolgált a nemzet érdekeinek.

Az egyik képviselő (Andrassyra céloz) azoknak a minisztereknek a fejét követeli, akiket megválasztottak, Horváth képviselő ur pedig azokét, akiket nem választottak meg. (Derült ség.)

Horváth Zoltán beszédére vonatkozóan van néhány megjegyzése. Soha nem tagadott le semmit politikai multjából. Nem tagadta meg, hogy hol áll és ha arról van szó, hogy milyen módon vett részt a forradalomban.

Én semmi felelősség alól ki nem vonom magam.

Amikor a kommunizmus kitörése után lejtöttünk a Várból, velem jött Peidl Gyula és Garami Ernő és miután tudtam, hogy ellene voltak a kommunizmusnak...

Dénes István: Mi van a földbirtokreform végrehajtásával?

Nagyatádi Szabó István: Azt is megcsinálom. Engem közbeszólásokkal nem lehet megzavarni.

Bogya János: Taktika és megalkuvás között nagy a különbség.

Elnök Bogya Jánost rendreutasítja mire Bogya kimegy a teremből.

Pukols József: Nem oda Bogya! (Derült ség.)

Rupert is állandóan közbeszól, mire Nagyatádi Rupert felé a következőket mondja:

— Én nem változtattam annyira nézetet mint a képviselő ur. Amikor a képviselő ur bejött a pártunkba, nem került egy hónapba sem és nekem a leglelkesebb hívem lett.

Horváth Zoltán: Az igaz, hogy Nagyatádi mindig kormánypárti volt.

A zaj folyton növekszik. Mindkét oldalon szenvedélyes felkiáltások hangzanak el. Elnök a rendet nem tudja fenntartani és ezért az ülést felfüggeszti.

Szünet után nagyatádi Szabó folytatja: Mindenesetre sajnálatos, hogy amikor Andrassy Gyula gróf a rám vonatkozó megjegyzést tette, én meg pártom végig hallgattuk, most pedig állandó közbeszólásokkal zavar.

Bogya János ismét közbeszól: Mi különbség van az ön taktikája és a konjunktura között?

Elnök Bogya Jánost is rendreutasítja.

Nagyatádi Szabó: Andrassy, amikor átvette a keresztény párt elnökségét, hozzám jött és a következő kijelentést tette: Meg vagyok győződve róla, hogy nem törekszel hatalomra. Ez is bizonyítéka annak, hogy nem taktikázom a hatalomért. Amikor a szerencsétlen kirdlypuccs volt és Vass József minisztert kiküldték a király elé, ott mindenfelől beszéltek Andrassy Gyula gróffal és Rakovszky Istvánnal. Rakovszky az ott egybegyültek előtt azt

Van-e obstrukció?

Kiss Menyhért szól az indemnitás-hoz és kijelenti, hogy az ellenzéki oldalt meg nem lehet obstrukcióval vádolni, mert Horváth Zoltán tegnapi beszédétől eltekintve, eddig még nem mutatkoztak az obstrukció jelei. Szóvá teszi a hadirokkantak, özvegyek és árvák illetményeit és azok fizetését sürgeti. Majd a közigazga-

mondta, hogy a földmivelségi cdt fentartja részemre.

Andrassy Gyula gróf azt mondta, hogy az én képzettségem nem nősít engem miniszterségre. Híkozom most a Vass József által dött üzenetre, akkor hát képes tartottak arra, hogy minisztergyek? Tény az, hogy az én nevem és az Andrassy Gyula gróf vélese között óriási a különbség. Neki megadatott minden mód szellemi kiképzésre, míg az én vélesem egészen más.

Nekem, aki szegénységben születtem, még bölcsöm sem volt, szleimnek nem tellett rá, nyomorban éltem 45 éves koromig, saját munkásságomból tartottam fenn magamat. (Eljenzés és taps az egész jobboldalon.) És csak akkor kerültem bele a politikai életbe, a pártári társadalom bizalmába.

Természetes, hogy azt a nevelést amit Andrassy Gyula gróf kapott én nem kaptam, azonban nem szabad elfelejteni, hogy az életnek van iskolája, van a szenvedéseknek is iskolája. Én mind a kettőt megjártam.

— A föbtermelésre vonatkozóla most úgy vagyunk, hogy a földmunkások nem tudnak munkához jutni. A nagybirtokosoknak kell előmozdítani a föbtermelést.

A szocialisták oldaláról állandó közbeszólásokkal zavarják nagyatádi Szabót.

Hébelt Ede: Össze kell törni a nagybirtokosokat.

Elnök ezért rendreutasítja Hébeltet.

Nagyatádi Szabó: Ezekben voltam bátor válaszolni azokra a kijelentésekre, amelyek elhangzottak. Az egész kormánypárt nagy eljenzéssel és tappsal honorálta nagyatádi Szabó István beszédét.

Horváth Zoltán személyes kérdésben szólal fel, mire a többség párt tagjai kivonultak a teremből.

Tanárok a kultuszminiszternél

Budapest, július 14. Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszternél ma délben népes tanári küldöttség tiszteletgel dr Lévy Ede kir. főigazgató az Országos Középiskolai Tanárok Egyesületének elnöke vezetésével.

Dr Lévy Ede a magyar középiskolai tanárok nevében bizalommal üdvözölte a minisztert, kifejezván a tanárság készséges közreműködését az újjáépítés munkájában, egyszermind kérte a minisztert, hogy biztosítsa a tanárság számára a tiszteletes megélhetés lehetőségét és orvosolja a status rendezés sérelmeit.

Klebelsberg Kunó gróf közoktatásiügyi miniszter köszönetét fejezte ki a tanárság bizalmáért és utalt

arra, hogy az ország nehéz gazdasági helyzetében iparkodni fog a tanárság számára a legszükségesebb anyagi eszközöket biztosítani. A középiskolai reformnál a középiskolai tanárság véleményét megfogja hallgatni. A human gimnázium hívének vallja magát és ilyen értelemben fogja a középiskolai reformot megalkotni.

A küldöttség a minisztert lelkesen megéljenzte, majd Petry Pál miniszteri államtitkár akarta felkeresni, de az államtitkár nem volt a kultuszminiszteriumban.

Ja: zband zenekar hangversenyez Serafin harmester vezetése mellett minden este új műsorral a Royal kávéház teraszán. ::

Vértessy Testvérek

gépjavitó műhely, autó garázs
HATVAN-UTCA 53. SZÁM
Telefon interurbán 934 műhelynél
879 lakosnál

Mindenmüi gépjavitást, vaseszterga munkát, Autogehheggesztést, Magánjáró gépalakítást, Malomfelszerelést vállal. Bérautók minden időben megrendelhetők

A cukorhiány

Budapest, július 14. Kérdést intének a cukor eltűnése és az esetleges cukorinség kérdésében az illetékes tényezőkhöz.

A következő kijelentéseket kapjuk:

Az a hír, hogy a belföldi cukor teljesen elfogyott volna, nem felel meg a valóságnak. A cukorgyárak egyesülete legutóbb elhatározta, hogy a készletben lévő cukor nem adja ki a kereskedőknek.

Ennek az elhatározásnak az indoka abban rejlik, hogy a cukorgyárak egyesülete méltányolva bizonyos társadalmi osztályok gyenge anyagi helyzetét, ezt a belföldi és ezért sokkal olcsóbb cukrot zárólag ezeknek a rászoruló társadalmi rétegeknek tartja fenn. A cukorgyárak egyesülete elhatározta ugyanis, hogy a belföldi cukrot először a köztisztviselőknek, másodsorban kórházaknak, harmadszor a katonáknak, negyedszer a kis kávémezeeknek osztja ki.

A belföldi cukor egy fillérrel sem rágult meg és ezt a régiáron fogják megkapni a felsorolt társadalmi kategóriák.

A cukorgyárak egyesületének ez szerint a határozata szerint a kereskedelem és az ipar ebből a belföldi cukorból az új termésig nem kap. Gondoskodás történt abban az irányban is, hogy a többi társadalmi osztályok ne maradjanak cukor nélkül. Már is nagy mennyiségben uton van Hollandiából és Csehországból az import cukor.

Sajtóper az oláh megszállás idejéből

Tegnap délelőtt folytatta a debreceni bír. törvényszék annak a sajtópernek tárgyalását, amelyet Loránt József, a debreceni Lovaregylet titkára indított Szeses György banktisztviselő ellen, aki a Fehér Újság múlt évi május 15-i számában Löw, mint lövversenyrendező cím alatt cikket írt.

A cikk azon kitétele miatt, hogy „Debrecen minden zsidója most egy éve az oláh főmajmoknak, a motorokat s kocsiakat rekviráló boeskorosoknak rendezett ló és kocsiversenyt. Azonkívül jóbarátai pánamisztikus támogatását felhasználva, Romániából, katonai áru címen szállított árukat s azután ezeket itt duplán elvámolva, értékesítette” indított sajtóper Loránt Szeses ellen.

A bíróság az első tárgyaláson több tanu kihallgatása végett elnapolta a tárgyalást.

A tegnapi újabb tárgyaláson, amelyet Uffalussy József tanácselnök vezetett, elsőnek Hajnal Dezső dr fogorvost hallgatták ki. Elmondotta, hogy tényleg hozott neki Loránt fogászati cikkeket Bukarestből, azonban beszerzési áron s nyugta számla ellenében, pusztán sziveségből.

Mihalovits Jenő gyógyszerész azt vallja, hogy az ő felkérésére, mivel akkor gyógyszerhiány volt Debrecenben, neki is hozott gyógyszereket beszerzési áron. Fáradságáért semmit sem akart elfogadni, de az ő unszolására mégis elfogadta a szokásos díjat, husz százalékot.

Ifj. Szoboszlay Sándor, Loránt Józseffel folytatott beszélgetésről vall, aki a román megszállás alatt, egy bukaresti útja után azt mondotta

neki, hogy Romániából vámmentesen hozott be árukat s ezeken jól lehet keresni.

Loránt a beszéd első részét beismeri, de tagadja, hogy azt mondta volna, hogy ezen lehet keresni, Ifj. dr Liszt Nándor és dr Jóna Kálmán ügyvéd elmondják, hogy több ízben látták Lorántot oláh tiszték társaságában, utca, kocsi, cukrászdában, különösen Porumbaru oláh kapitányval. Debreceni Jenő és Mezei Ferenc világiatási vállalati tisztviselő azt vallják, hogy Loránt azért érintkezett sokat Porumbaruval, mivel Porumbaru állott akkor a világiatási vállalat élén s az ő révén sok mindent megmentettek a gyárnak. Lorántot a világiatási vállalat igazga-

tósága tanácsi megbeszélés alapján küldte ki Romániába a gyár részére szükséges anyagok beszerzésére. Loránt a megbízatást jól teljesítette s csak minimális napidíjat számított fel. Tudomásuk szerint Loránt utazását nem használta fel öns célokra. Balogh Sándor dr polgármesteri titkár semmi terhelőt nem tud Lorántról. A bíróság azután dr Kovács Jenő ügyvéd védő, kérelmére a bizonyítás kiegészítése céljából a tárgyalást augusztus hó 4-ig elnapolta s akkor kifogják hallgatni dr Fésős László rendőrfogalmazót Nyírábrányból, ifj. Csanak Jánost s dr Lengyel Zoltánt és csak ezek kihallgatása után hozza meg a bíróság az ítéletét.

A nyugatmagyarországi tartománygyűlés

Montenegró ellúnt - Az ir kérdés

Bécs, július 14. (A Hajduföld bécsi tudósítójától.) Az uoynvezett Burgenland tartományi gyűlése holnap tartja Vasvároitt első megnyitást. A Landtag részére a katonai főreáliskola husz szobáját rendezték be.

Berlin, július 14. Noha a jóvátételi bizottság válaszejegyzéke félreérthetetlenül követeli a júliusi részlet lefizetését, a berlini kormánykörökben a párisi tárgyalás egész lefolyásával meg vannak elégedve. Azt hiszik, hogy a legközelebbi két esztendő Németország könnyebbségére fog szolgálni a moratorium segítségével és mindössze 20 millió aranymárkát kell havonként a német birodalomnak fizetnie.

Német körökben úgy tudják, hogy a garanciális bizottság a német pénzügy ellenőrzése tekintetében nem fog túl messzemenő követeléseket támasztani, nehogy megsértse Németország pénzügyi szuverenitását.

Berlin, július 14. Fischernek és Kehrnek, Rathenau gyilkosainak üldözői tegnap sem jutottak pozitív eredményre. Több nyom helytelennek bizonyult.

Berlin, július 14. (A Hajduföld bécsi tudósítójától.) Wittebergben elfogtak egy gyanus egyént, aki állítólag a rostocoki C szervezet tagja. Detektiveket küldtek ki Rostockba, akik megállapították, hogy az elfogottnak a Rathenau-merénylethez nincs köze.

Berlin, jul. 14. (A Hajduföld bécsi tudósítójától.) Miksa badeni herceg, volt birodalmi kancellár a hét végén kiadja emlékiratait, amelyek fontos adatokat tartalmaznak arra nézve, hogy a volt trónörökösnek és Vilmos császárnak azok a vádjai, melyek szerint a badeni herceg okozta a császárság és a Hohenzollern-dinasztia bukását, nem állanak meg.

Páris, július 14. A nagykövetek konferenciája a jugoszláv és albán határ végleges megállapítása alkalmával konstata, hogy Montenegró 1919 óta tényleg egyik része Szerbiának. A nagyköveti konferencia tegnapi határozatával Montenegró hivatalosan ellúnt Európa térképéről.

Hága, július 14. A Daily Express azt írja, hogy De Valera meghalt. A lap állítása szerint egy nagy koporsót helyeztek a földbe, amelyen semmi felírás nem volt és a lap tudni véli, hogy ebben a koporsóban De Valera holtteste van.

London, jul. 14. A lordok házában tegnap szönyegre került az ir-

országi helyzet kérdése. A lord kancellár kijelentette, hogy a mostani helyzet a megértésnek és az összetartásnak olyan kilátását nyújtja, aminőre példa eddig nem volt Anglia és Írország viszonyában.

A szerződés loyális betartásának legnagyobb biztosítéka, hogy az irkormány katonai erővel támogatja azokat, akik rövid idővel ezelőtt még bajtársai voltak. Az ideiglenes kormány teljes mértékben bizonyítja be a maga jóhiszeműségét a mostan folyó hadműveletek során.

Ha Collins és Griffith kiküldetése sikerrel fog járni, hogy Írországban rendet teremtsenek, akkor elmondható, hogy ez a nemzedék századokra megoldotta az ir kérdést.

Az evang. egyházközség

f. hó 16-án d. e. 11 órakor Miklós-utca 3. sz. alatt közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Lelkészi jelentése.
2. A tanítói állások szervezésével kapcsolatos ügyek elintézése.
3. Gazdasági gondnoki állás szervezése.
4. Presbiteri létszám megállapítása.
5. Gondnok- és presbiterválasztás.
6. Esetleges indítványok.

(Kivonat az alkotmányból: 42. §. Önálló vagy vegyes házasságban élő nők, kik az egyházközség fenntartásához hozzájárulnak, az egyházközség bármely férfi tagja által képviselhetik magukat, azonban egy meghatalmazott csak egy meghatalmazott képviselhet.)

Ezen közgyűlésre az egyházközség cselekvényes tagjait tisztelettel meghívjuk.

Farkas Győző lelkész. Dr Haendel Vilmos felügyelő.

Károlyi Mihály és Windischgraetz pöre. Bécsből jelentik: Az Ullstein cég kiadásában két évvel ezelőtt megjelent Windischgraetz Lajos hercegnek „A vörös hercegtől a fekete hercegig” című könyve. Ebben azzal vádolja meg gróf Károlyi Mihályt, hogy az antant megvezette. Gróf Károlyi most Windischgraetz herceg és az Ullstein kiadó cég ellen pert indított a berlini országos törvényszéknél és követeli a könyv elkobzását. Az alperesek kérték a valódiság bizonyításának megengedését és a törvényszék a tegnapi lefolytatott első tárgyaláson hozzájárult a valódiság bizonyításához.

HIREK

Személyi változás az árvizsgáló bizottságban. A polgármester Pöhl Ferenc városi főkereszt, aki az árvizsgáló bizottságban a tisztviselői érdekeltég képviselője volt, felmentette s helyére Kiss Ferencet, a lisztosztály vezetőjét osztotta be.

A Debreceni Vörös Kereszt Egyesület ma délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében választmányi gyűlést tart, melynek egyetlen tárgya az új tisztikar megválasztása lesz.

Az árak feltüntelése kötelező. Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az árakban a kirakatban való kötelező kiírásáról szóló kormányrendelet hatályban vannak és azoknak úgy kell eleget tenni, hogy a közönség a kirakatban elhelyezett minden egyes közszükségleti cikk árát pontosan megtudhassa, vagyis nem felel meg a rendeletnek olyan tábla kitétele, amelyeken nem szerepel valamennyi a kirakatban lévő cikk, vagy csak általánosságban pl. ing 1600—2200, hanem az áraknak úgy kell feltüntetve lenni, hogy abból a közönség tudomást szerezhesen arról, hogy a kirakatban lévő bármelyik cikknek milyen az ára. Ezenk pontos megtartását az országos központi árvizsgáló bizottság nyomatékosan figyelmezteti és a kereskedőknek és iparosoknak, mert azt szigorúan ellenőriztetik és a mulasztók ellen a büntető eljárást haladéktalanul megindítják.

Keszthely a pozsonyi egyetemről. Keszthely városa és az ottan székelő Balaton-Társaság mozgalmat indítottak a menekült Erzsébet Tudományegyetemnek Keszthelyre való helyezése érdekében. A Balaton-Társaság a napokban ebben az ügyben felterjesztést intézett a kormányhoz.

Eljegyzések. Király István—Kürthy Ilonával, Harsányi István—Bőr Erzsébettel, Nagy Kálmán—Steiner Máriaival, Engel Imre—Kun Ilonával, dr Szalay Zoltán—Csóka Margittal bejelentették eljegyzésüket az anyakönyvi hivatalban.

A Menekült Társadalmi Egyesületének alakuló közgyűlése elmaradt. A közgyűlést tegnap délután 7 órára hívta össze a vezetőség a debreceni kollégium dísztermében, azonban a Debrecenben tartózkodó és itt nyilvántartott körülbelül 4000 menekült közül alig negyvenen jelentek meg. Így tekintettel arra, hogy a megjelentek csekély számuknál fogva sem határozhattak volna az összes menekült nevében, az intézőség elhatározta, hogy a gyűlést nem tartja meg és jul. 23-án, vasárnap új közgyűlést hirdet. A gyűlés pontos idejét és programját a lapok útján fogják közétenni.

Hazafias bányászdal. A Magyar Általános Köszémbánya R.-T. hazafias, nemzeti szellemű magyar bányászdal szövegére pályázatot hirdet. A körülbelül 3—4 versszakból álló, megzenésítésre alkalmas szövegnek lelkesítőnek s a bányászlettel vonatkozásban levőnek kell lennie. A pályamunkák jelíró levél kíséretében a vallás- és közoktatásügyi miniszterium művészeti ügyosztályába 1922 augusztus hó 31. déli 12 óráig adandók be. A pályanyertes munkát négyezer koronával díjazják. A részletes feltételeket a hivatalos lap július 14-i (159.) száma közli.

— **Álhir új bankjegynyomdáról.** Mint a M.T.I. hivatalos helyről értesül, nem felel meg a valóságnak egyes fővárosi napilapoknak az a híre, miszerint az állam egy amerikai vállalattal a Pallas Irodalmi és Nyomdai Vállalat részvénytársaság részvényeinek nagy részét birtokában tartó tőkés csoporttal megállapodást létesített új bankjegynyomda felállítására tárgyában.

— **Szelevény község a maga részéről megoldotta a kenyérkérdést.** A közlekedés terén Szelevény község előjárása uttörő reformot valósított meg. A főjegyző indítványára a gazdaközösség elhatározta, hogy az ellátatlanok részére a buza métermázsáját, tekintet nélkül a piaci árakra, 800—1000 koronáért adja. Megállapították a falubeli, közelítésre igényjogosultak részére szükséges gabonamennyiséget s ezt a gazdák egymás között arányosan felosztva, a megszabott ócsó áron szolgáltatják be. A derék szelevényi gazdák megmutatják, hogy a legfogsabbnak látszó kérdést is könnyen és simán meg lehet oldani, csak akarni kell.

— **Bánffy Dezső özvegye trafikot nyitott.** Bánffy Dezső bárónak, Magyarország egykori miniszterelnökének özvegye trafikot kapott Pécsen. Az üzletben társa is lesz, Weber János altábornagy özvegye.

— **A szürke ruha ellenére...** Az Augusztia-szanatórium egyik inoka, Skultéty Ferenc 26 éves, fiumei születésű fiatalember a múlt héten megszökött, de eltávozása előtt magával vitte egyik társának, Simon Györgynek ruháját, fehérneműjét, 1000 korona készpénzét. A rendőrség akkor elrendelte országos körözését. Skultéty Budapestre szökött, de pár napi ottidőzés után egy társával együtt Debrecenbe jött zongorát vásárolni. Hogy fel ne ismerjék, kölcsönkérte társának szürke öltönyét s abban mutogatta magát az utcán. Azonban vesztére, mert a szürke ruha ellenére is felismerték s elféltették a rendőrségen, ahol tőrdelmesen beismerte bűnét. Letartóztatták, az eljárás folyamatban van ellene.

— **Házasságkötések.** Frankfurter Lajos ny. alezredes—Lev Paraszki-rával, Borostjaneiz Janó fodrász—Gyula Máriával, Walter József pénzügyi fogalmazó—Győre Izabellával, Csiky Nándor főellenőr—Bernáth Jolán óvónővel, Fülöp József kereskedő—Berkovits Herminával házasságot kötöttek.

— **Városi földek haszonbérleti árverése.** Tegnap délelőtt a város-házán Zöld József elnökölte alatt, Magoss György, Surogh Jenő, Ekly József és Nagy Dezső jelenlétében városi földhaszonbérletek árverése volt. A guthi ugynevezett Fehér, Hornyák, Bészler és Guttman-féle 173 holdas birtok kikiáltási ára 100.000 korona volt, a legmagasabb ajánlattevő Gzirják Mihály nyíradonyi lakos, ki 6 évi időtartamra évi 1.731.000 koronáért, tehát holdját évi tízezer koronáért vette bérbé a birtokos. A Sámsoni-liget nevű birtok kikiáltási ára 108.000 korona, a legmagasabb ajánlattevő Nándor Ernő debreceni lakos 1.770.000 koronával. A Ludascsárdát és a hozzátartozó 40 hold földet 20.000 korona kikiáltási ár mellett Majerik Dezső debreceni lakos vette bérbé évi 160.000 korona bérösszegért. Árvereztek még egy öt holdas kis parcellát a Sálétrom-laktanya háta megett, de erre a területre nem akadt reflektáns.

NAPIREND

1922
július 15 — Szombat

A Meteorológiai Intézet időjósolata:
T. v. ábra is zivataros esők várhatók, jelentékeny hőváltással.
Prot.: H. nrik. Kath.: Henrik.
Közművelődési könyvtár nyitva d. e. 8-tól este 8-ig.
Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Nagymama”.
Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.
A Vörös Kereszt választmányi ülése d. u. 5 órakor a város-házban.
A Baross-Szövetség tagjainak társas összejövetele este 8 órakor az Angol Királynőben.

A szerelem...

A tegnapi nap folyamán két öngyilkossági esetet jelentettek a debreceni kir. ügyészségnek. Két fiatal gazdaember dobta el magát az életet tragikus körülmények között. Mind a két életunt öngyilkosságának indító oka a szerelem s mind a kettő az önkasztást választotta élete kioltására.

A menyasszonya után

Az egyik öngyilkosság a biharmegyei Bakonszegen történt, ahol Vereby Balázs 26 éves legény dobta el magát az életet. Tegnap délután ebéd végeztével kiment a mezőre s az egyik jegenyefára felakasztotta magát. A közelben dolgozó aratómunkások találtak rá kihűlt testére.

Az öngyilkosság oka, hozzátartozói szerint az volt, hogy menyasszonya, akivel esélés után lett volna az esküvője, nemrégiben tragikus körülmények között elhunyt. Verebyt rendkívül lejutotta menyasszonya halála, akit igen sz retett s többször mondogatta, hogy nemsokára követni fogja. Most aztán végrehajtotta végzetes elhatározását.

Temetése tegnap volt nagy részvét mellett.

A tánc miatt

A másik öngyilkos a püspökladányi Horváth Lajos, husz éves fiatalember, aki szintén szerelmi bánatában akasztotta föl magát az istálló mestergerendájára. Horváth előzőleg bálban volt s egy leányt, aki félig-meddig már a jegyese is volt, — táncra kérte, de az, nem tudni mi okból, szeszélyből-e, vagy haragból: kikoszorózta s mással ment táncolni. Horváthot rendkívül elkeserítette a leány elutasító válasza, ott hagyta a báltermet s egy óra múlva felakasztotta magát.

Az ügyészség a temetési engedélyt mind a két esetben megadta.

DIANA

SÓSBORSZESZ

Külsőleg bedörzsölésre vagy belsőleg cukorra cseppentve a legjobb fájdalomcsillapító.

Mindenütt kapható!

— **Az aratók részesedése.** Budapestről jelentik: Több oldalról az a panasz hangzott el, hogy a valuta esését és ezzel szemben a gabonárak emelkedését kihasználók az ország egyes helyein, így a gazdagságok és egyes gazdák a munkabért a cséplésnél és az aratásnál, eltérőleg a régebben megszabott szokástól, állítólag nem gabonában hanem készpénzben állapítják meg és fizetik. A földművelésügyi miniszter elrendelte a panasz tárgyává tett kérdés legszélesebbkörű megvizsgálását. Az ország minden részéből beérkezett hivatalos jelentések alapján megállapítható, hogy az aratási és cséplési munkaszerződéseket a folyó évben is általában természetreszesedéssel kötötték a gazdák és a gazdászok és csak elvéve egyes gazdákul fordul elő az az eset, hogy ezért a munkáért készpénzfizetést hajlandók csak adni. A földművelésügyi miniszter minden hozzá beadott panaszt külön megvizsgál és jogtalan eljárás esetében orvoslást fog nyújtani.

— **Házasság huszonhét gyerekekkel.** Diósgyőrben a napokban tartotta esküvőjét egy ötven év körüli cigányember egy ugyanolyan koru cigánynővel. Esküvő után természetesen lakodalmi multság is volt, amelyen résztvettek az új házaspár gyermekei is, számszerint huszonheten. Tizen-negy füstös rajkó az ujdonsült férj részéről, tizenhárom rajkó a menyecske részéről ropta a lakodalmi csárdást, amelyet természetesen az új pár is tüzzel és lelkesedéssel táncolt. A huszonkét rajkó két apától és két anyától származik. És pedig az öt legidősebb rajkó a férj részéről és a négy legfiatalabb a most már törvényes feleségétől van, ellenben az öt középső „csak úgy nem igaz uton gyűjt”. A menyecske tizenhárom rajkójával hárommód áll a helyzet. De ez nem baj — mondta a férj — mert egyformán ruházzuk valamennyit. Valóban egyformán rongyos mind a huszonhét. A kiadósabb ruházást, nagyon bőlesen, arra bízzák, ki a mezők liliomait ruházza.

— **Diák-konferencia Tahiban.** Év-ről-évre nagyobb sikerrel zajlik le a tahii diákkonferencia, amelyre az ország minden vidékéről számosan gyűlnek össze. A konferencia résztvevői hatalmas sátorvárosban laknak, a délelőtt s délután kellemes kirándulásokkal, hajózással telik el, Visegrádra, a Duna mentén, napközben pedig tartalmas konferenciákat tartanak, különösen a keresztyén hitéletéről. Debrecenből dr. Tankó Béla egyetemi tanár és dr. Erdős Károly lelkészképzőintézeti igazgató vettek részt a konferencián s tartottak magas és tanuságos színvonalú előadásokat, míg a Tisza egyetem ifjúságát Daróczy Sándor, Ury Ferenc, Vasady Béla, Kovács Pál, Kozma Pál theologusok, Neuhäuser József, Jzák Sándor joghallgatók képviselték. A konferencia július 9-től július 10-ig tartott s a feledhetetlen kellemes emlékek megvakodva tértek vissza.

— **A vihar sebesültjei.** A csütörtöki hatalmas szélviharnak, amely igen nagy pusztítást okozott az egész városban s a vetésekben, több kisebb-nagyobb sérültje is van. A házak tetejéről lehulló cserepek, fágák több embert megsebesítettek. Kőrulbeiből 30 ember szenvedett sérülést, legsúlyosabbat Lovas János 56 éves Mv. pályamunkás, akit a fején talált el egy fadarab. Beszállították a kórházba.

— **Hirdessen a Hajdúföldben.**

— **A péksütemény maximális ára.** Az országos arvizsgáló bizottság közli a fogyasztó közönséggel, hogy a péksüteményekért a viszont elarusítók, a tejszarnokok, fűszerek, vendéglők, kávéházak, kávémerések, forgalmi adóval együtt legfeljebb 4 korona 40 fillért számíthatnak, azonban az étkezési üzemekben, amelyekben a kiszolgáltattott cikkek fényüzési adó alá esnek, a péksüteményekért fényüzési adóval együtt legfeljebb 4 korona 80 fillért kérhetnek. Az országos központi arvizsgáló bizottság az étkezési üzemek tulajdonosait teszi felelőssé azért, hogy a péksütemények elarusításával megbízott alkalmazottaknak kellő mennyiségű aprópénz álljon rendelkezésére.

— **132 éves ember halála.** Posonben a múlt napokban meghalt egy Brazinszky nevű ember 132 éves korában. Állítólag résztvett az 1812. évi berezina utkötetben. Az agg férfi, aki halála pillanatáig teljesen egészséges volt, sohasem volt beteg. Szeme felvillant, ha az évszázad előtti berezina utkötetről beszélhetett.

— **A Baross-Szövetség társas összejövetele.** A Baross-Szövetség debreceni fiókja július hó 15 én szombaton este 8 órakor az Angol Királynő éttermében budapesti elnökének, Rausch Aladárnak és igazgatójának, dr. Kossalka János műegyetemi tanárnak tiszteletére társas összejövetelet tart. Az ezévi közgyűlés július 16-án délelőtt 10 órai kezdettel lesz a Kereskedő Társulat dísztermében.

— **Pályázat tanoncok felvételére.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a m. kir. posta központi anyagraktára és készülőké javító műhelyéhez (Budapest, IX., Gyáli-ut 18—20.) folyó évi szeptember hó folyamán 20 tanonc és pedig: 6 bentlakó és 14 kintlakó felvételére pályázatot hirdet. A felvétel egy évi próbaidőre történik, mely, ha sikeresen tölti el, a négy évben megállapított tanidőben beszámíttatik. Bentlakók előzetes havi részletekben évi 4800 koronát; kintlakók, kiknek ellátásáról szülők gondoskodnak, évi 400 koronát fizetnek. A megfelelők posta- és távirda műszerészekké lesznek kiképezve. Tanoncu felvehető, aki 16 évét 1922. év szept. 1-én még nem töltötte be, a közép vagy polgári iskolának legalább négy osztályát sikeresen elvégezte. Bővebb felvilágosítást a Debrecen I. számú posta- és távirda hivatal főnöke nyújt. Posta főnökség.

— **Gazdaértekezlet.** A debreceni törvényhatósági gazdasági egyesület július hó 16 án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a polgári és gazdákör helyiségében az általános gazdasági helyzet és a mezőgazdasági termények értékesítésének tárgyában gazdaértekezletet tart. Felhívjuk gazdaközösségünket, hogy ezen a gazdaértekezleten saját érdekében okvetlen jelenjen meg.

— **A borbélyüzletek új zárójaja.** A városi előjáróság mint első fokú iparhatóság közli velünk, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter a borbély és fodrász üzletek szombati zárójáját ujonnan szabályozta. E rendelkezés szerint a borbély és fodrász üzletek szombaton: április hó 1-től szeptember hó 30-ig terjedő időszakban este fél 10 óráig, október hó 1-től március hó 31 ig terjedő időszakban pedig este 9 óráig tarthatók nyitva.

— T. hirdetőinket fölkérjük hogy a Hajdúföld részére szánt hirdetéseket legkésőbb délután fél 6 óráig sziveskedjenek kiadói hivatalunkba (Piac-utca 59. sz.) eljuttatni, mert csakis az esetben tehetjük közé azokat lapunk másnap reggel megjelenő számában.

— A Nyukosz hivatalos órái. Ertesítjük a Nyukosz tagokat, hogy f. hó július 17-től kezdődőleg a nyári hónapokon át hivatalos órákat hetenként csak háromszor tartunk, u. m. kedd, csütörtök, szombat délután 4-5-ig. — Nyukosz elnökség.

— A kisleány két dollárja. Fisch Lajos, József kir. herceg-utca 42. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy kisleánya tulajdonát képező börtárcáját a benne volt két dollárral együtt ismeretlen tettes ellopta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Halálozások. Berkovics Ignác r. kath. 82 éves, Prelovsky András szabó r. kath. 56 éves, Grünwald Lenko izr. 14 éves, Zeke Antal ref. 8 hónapos, Kis János kőmivességéd ref. 42 éves, Kati Imre mezőgazdasági cseléd ref. 32 éves, Csoma András ref. 72 éves, Buchwald Regina izr. 39 éves, Pauló József ág. ev. 3 hónapos, Simkó József ág. ev. 9 hónapos.

Színház

HETI MŰSOR:

Szombat: A nagymama.
Vasárnap este: A nagymama.
Vasárnap délután: Sulamith.
Hétfőn: Boszorkány.
Kedden: Tatárjárás.
Szerdán: Luxemburg grófja.

Szabad a kifütyülés. Érdekes elvi jelentőségű döntést hozott a bonni törvényszék. Kimondotta ugyanis, hogy amint megengedett dolog a színházban a tetszésnyilvánítás, épp úgy nem minősíthető tilalmas cselekedetnek a nemtetszés kifejezésre juttatása sem. Ezen az alapon föl is mentettek három fiatalembert, akiket azért ültettek a vádlottak padjára, mert a bonni városi színházban az *Eljegyzett férjek* című bohózat bemutatóján kifütyülték és zajos pfujkiáltásokkal illették az ujdonságot. Sőt felmentették azt a színésznőt is, aki a három fiatalembert fölbiztatta a fütyülésre.

Színház és mozgószínházak közleményei
Tiszviselő est lesz szombaton. Színpad kerül A nagymama Rózsa Lilivel. A többi szereplők Halassyné, Kalmán, Torma Gusztó, Egyed, Helty, Lukács, Szalma és László.

Ha szépet, gyönyörűt akar látni és kellemesen szórakozni, nézze meg az Urániában Volt egyszer egy hercegkisasszony c. filmet. Pazar milió, szép rendezés, csodás beállítás, igazi remekmű. A mozi helyisége jól van szellőztetve, kellemesen hűvös. Előadások 7, 9.

Vasárnap *Angella öröksége.* Egy leányélet regéne Lenkeffy Icával és *Törvényen kívül,* amerikai kalandor történet Priscilla Deannal. Három órás műsorok. Jegyeldvétel szombaton délután 2 órától a *Meteorban.*

Lengyelvér. Holnap szombaton és vasárnap mutatja be az Apollo Elitruv világhírű regényét Petrovich Sz. Bojda Juci és Lóth Ila főszereplésével. Jegyeldvétel Előadások fél 7 és 9 órakor.

A tőzsde

Magyar korona: 42 1/2

A mai tőzsdei üzlet bizakodó hangulatban nyitott, azonban ez a hangulat csak egyes értékekben tudott a tőzsdeidő végéig uralkodni, míg a kuliszpiac és korlátpiac túlyomó részén a tőzsde második felében gyengébb felfogás lett urrá. A kulisz a bécsi korona ársése következtében lánghán tendált. Az üzlet szerény keretek között mozgott. A korlátpiacok közül a bankpaci tartott irányzat mellett esendes. A malompiacra a Hungaria Gőzmalom és I. Budapesti Gőzmalom voltak szilárdak, míg a többi értékek nagyjában tartottak.

A valutapiac a magasabb zürichi koronkjegyzés ellenére berlini jelentések alapján szilárd volt és nyugatiakban különösen szilárd. Dollár 1375-ig emelkedett. A márka ezzel szemben mindvégig lánghán tendált. A tőzsdeidő második felében a magas árfolyamok nyereségbiztosító eladásokat váltottak ki és a kurzusok újra lenyomták. A valutapiacra a dollár és a nyugatiak, valamint a szokol és a dinár szilárdak voltak, az osztrák korona kezdetben szilárd, később ellanyhult. A márka mindvégig lánghán volt.

A devizapiacra Berlinben, Prágában, Zürichben és Bécsben volt jelentősebb üzlet.

Budapesti zárlat

Magyar hitel 2650, Osztrák hitel 405, Angol-Magyar 760, Leszámitoló bank 835, Magyar-Olasz 315, Jelz hitelbank 250, Hazai bank 620, Salgó 13100, Rimamurányi 3375, Közuti 1810, Déli vasút 3200, Államvasút 16000, Keresk. bank 8175, Általános takarékpénztár 1470, Pesti hazai 26500, Borsod-miskolci 4790, Concordia 3050, Budapesti gőz. 7350, Gizella 2475, Hungaria 4200, Viktória 13250, Boosini 11900, Kohó 11500, Általános kőszén 27100, Uríkányi 13050, Adria 16800, Atlantic 3155, Levante 20500, Trust 3025, Gans-Danubius 111000, Ganz villamos 19100, Lipták 498, Magy. acél 3400, Schliek 1580, Wörner 820, Brassói 6850, Izzó 11800, Spódium 1850, Hazai faterm. 2600, Klotild 4275, Erdő 780, Nasci 17400, Neusch. Licht. 410, Orsz. fa 1190, Telefon 7850.

Valuták

Napoleon 4875-4925, Angol font 5875 5925, Dollár 1320-340, Francia frank 10550-10750, Márka 279-289, Lira 5875-5975, Osztrák kor. 455-475, Rabel 2950-3050, Lei 74-75, Szokol 3050 075, Svájci frank 212.50-213.50, Korona dinár 1520-1400, Lengyel márka 2200-2300.

Devizák

Amsterdam 510-0, Koppenhága 282 00,

-28000, Krisztiania 21600-22100, London 6000-6100, Berlin 27900-28900, Milánó 5900-6000, Páris 10650-10750, Prága 2975-3025, Stockholm 34000-500, Svájc 25750-25850, Bécs 430-450, Zágráb 37500-38500, Newyork 1233-1253, Varsó 2450-2550.

Zürichi zárlat

Berlin 111.00 Holland 202.80, Newyork 522, London 2316, Páris 4265, Milánó 2360.00, Brüsszel 4230, Prága 1100.00, Budapest 42 1/2, Zágráb 155.00, Bukarest —, Varsó 9.50, Bécs 2 —, Osztrák leányegzett 2 és fél.

N mestémpénzek piaca

A Napoleon és 20 koronás magyar arany egyaránt 4350-675. Az ezüst pénzek piacán az árakat megállapítani nem volt lehetséges.

Terménytőzsde.

A terménytőzsde a mai napon tartózkodó hangulat mellett változatlan irányzattal bonyolódott le, bár a buza megint szilárdabb volt 25 koronával bizsánként, a vidéki malomok fedezeti biztosításai következtében a többi cikk arfolyamai ugyiszólván változatlanok.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki 5050 - 100, fehérmegyei 5000-5050, pestmegyei 5000-5050, rozs 3950-4000, takarmány árpa 4100-300, sörárpa 4000 4010, köles 2800-2825, zab 5400-5600, tengeri 4375-4425, repec 100-115, Korpa 2950-3000.

Sertésjelentés.

Szabadvásári maradvány 839 sertés, és 46 süldőt hajtottak fel, amelyből 388 sertés maradt eladatlan.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 220-230 könnyű 136-220.

Zártvásári maradvány 135 sertést hajtottak fel, amelyből 26 maradt eladatlanul. Árak a fentiekkel aonosak.

Árak: fiatal könnyű 180 tól feljebb. Mindkét vásár lánghán volt.

Dollárt, ARANY, EZÜST
Simon Bankiroda DEBRECZEN
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.
Kossuth-u. 11.

HORNYATSEKISTVÁN
üveg, porcellán háztartási cikkek kereskedése, ajánlja befűtött üvegeit minden kivételben. Kész abakok. Képektervezés Debreczen, Csapó-utca 4. sz.

Apró hirdetések.

Apró hirdetés 10 szóig 15, aztán szavanként 150, vastag betűs szavak 3 K. Vasár és ünnepnapokon 10 szóig 20 korona.

Eladó

az Alsójózsán egy nyilas szőlő sok gyümölcsfákkal és egy nyilas pusztai föld ugyanott. Értekezni lehet özv. Böszörményi István-nál hatvan-utcai kisálló másnál. Trafik.

Moziszolga

megbízható, felvétetik azon nal is; jártassággal bíró előnyben részesül. Jelentkezni okmányokkal lehet az Urániában.

Bélyeggyűjtyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Bathányi-utca 22.
Telefon 1363.

Barackot

megvételre keres kis és nagy mennyiségű Király István fűszerkereskedő konzervgyára részére. Debreczen, Dégenfeld-tér 11. sz. Telefon 286.

Mosott

őcska rongyot vesz bármely mennyiségben lapunk kiadóhivatala

Használt

butorok és antik szekrény eladók. Szent Anna-utca 5. emelet.

Forgács István

művésztársaság
Bádogos-u.

Elveszett

hétfőn a debreceni nagyállomás II o. várótermében ezüst cigarettatárcám. Kívül 3 kutyás kép D. J. Debreczen. Dégenfeld-tér 11. sz. Telefon 286.

Lakótársnak

ajánlok butorral magános nőhöz magánosnő. — Cim a kiadóban.

Kerítés

culálok faragására napszámot és segédet vagy munkást keresek. Vár 8.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos íveket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyászlapokat, eljegyzési és esküvői értesítéseket, névjegyeket, bái meghívókat

Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

ÓLMOT

keres megvételre lapunk kiadóhivatala Piacz-u. 59.

Makulatur

5 kilogramos csomagoként kapható lapunk kiadóhivatalában. Kgr 34 K.

Hivjon meg ha van aranya vagy ezüstje eladó a legtöbbet én fizetek érte

Kramer Simontfy utca 17.

Tanuló lányt

felvesz lapunk kiadóhivatala fizetéssel. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

Tűzgyújtó papírt

lapunk előfizetői díjtalanul kaphatnak lapunk kiadóhivatalában Piacz 59. szám alatt.

Vasabroncs

kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piacz-u. 59.

Ismét kapható

Bécsi Kreolin

gyógykezeléshez kilogr. 140 kor.

Bécsi Kreolin

desinficiáláshoz kilogr. 120 kor.

Dr REX Chemiai Gyár és Gyógyáranyagkereskedés R.-T.

Debreczen, (Városház épület.)

Telefon 292.